DEBRECENI EGYETEM FOLIA URALICA DEBRECENIENSIA 22.
FINNUGOR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK DEBRECEN, 2015

In honorem

Voigt Vilmos 75 éves

Voigt Vilmos 1940. január 17-én született Szegeden. Általános és középiskolai tanulmányait Budapesten végezte. Magyar nyelv és irodalom, valamint néprajz/folklorisztika szakon kiváló minősítésű egyetemi oklevelet szerzett a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetemen (1963). Ugyanitt lett először gyakornok (1963–), tanársegéd (1964–), adjunktus (1970–), docens (1976–), majd egyetemi tanár (1995–). 2010-ben, nyugdíjba vonulásakor kapta meg a professzor emeritus címet. 1979-től vezette az ELTE Folklore Tanszékét. A Magyar és összehasonlító folklorisztika doktori (PhD)-program alapítója és első vezetője volt az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

A folklór esztétikája témaköréből írt kandidátusi értekezését (1973) kitűnő iskolai eredményei lezárásaként, Sub auspiciis Rei publicae popularis elismeréssel védte meg. 1995-ben habilitált, majd ugyanebben az évben a balti finn népek folklórját elemző értekezésével szerezte meg akadémiai doktori címét.

Néprajzkutató, antropológus, összehasonlító szemiotikai kutatásokkal, különösen elméleti kérdésekkel foglalkozó bölcsész. Kutatói munkássága kiterjed a magyarságtudomány, a finnugrisztika, a skandinavisztika, a baltisztika, az összehasonlító vallástudomány (különös tekintettel a sámánizmus), valamint a kultúraelmélet és -történet területére.

Tagja, illetve választott vagy tiszteletbeli tagja számos magyar és külföldi tudományos társaságnak, szervezetnek, bizottságnak, könyvsorozatok vagy folyóiratok szerkesztőbizottságának, UNESCO-szakértő. A Magyar Néprajzi Társaság és a Nemzetközi Magyarságtudományi Társaság volt elnökhelyettese, a Magyar Szemiotikai Társaság alapító elnöke, a European Centre for Traditional and Regional Cultures nemzetközi bizottságának alapító elnöke. A Nemzetközi Finnugor Kongresszusok (ICFUC) nemzetközi bizottságának tagja. Az International Association for Semiotic Studies bizottsági tagja és a Folklore Fellows folklorisztikai szervezet elnökségi tagja. Vezetőségi tagja a Magyar Vallástudományi Társaságnak. Döntő szerepet játszott a budapesti

Európai Folklór Intézet létrehozásában. A Szellemi Kulturális Örökség Magyar Nemzeti Bizottságának tagja.

A Finn Irodalmi Társaság levelező tagja, a Finnugor Társaság rendes tagja, a Kalevala Társaság külföldi tagja, a Societas Uralo-Altaica külföldi tagja, a Finn Szemiotikai Társaság és a Porthan Társaság tiszteletbeli tagja. Az Európai Néprajzi Társaság (SIEF) és a Nemzetközi Népmesekutató Társaság (ISFNR) több bizottságának volt tagja. A Reguly Társaság, illetve a Lengyel Szemiotikai Társaság tiszteleti tagjává választotta.

Voigt Vilmos számos kitüntetés birtokosa: Felsőoktatási Tanulmányi Érdemérem, Ortutay Gyula-emlékérem és Györffy István-emlékérem (néprajzi kutatásokért; mindkettőt a Magyar Néprajzi Társaság adományozta), Scheiber Sándor-díj (a zsidó vallás-, művelődéstörténet és oktatás magyarországi előmozdításáért), a folklór esztétikájának tanulmányozásáért Lukács György-díj, a helsinki Kalevala Társaság emlékérme, a Finn Oroszlán Lovagrend lovagi fokozatának birtokosa. Megkapta az Európai Folklór Intézettől az Európai Folklór Érmet. Az ELTE Pro Universitate érmének és a Kalevala Társaság jubileumi érmének tulajdonosa. 2010-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend lovagkeresztjével tüntették ki. A Bukaresti Tudományegyetem „professor honoris causa" címének birtokosa, a Tartui Egyetem díszdoktora, a Magyar Tudományos Akadémia Eötvös József koszorújának és a Laureatus Academiae címnek a birtokosa.

Szerzőként és szerkesztőként 75 kötetet jegyez. A munkásságát összegző két bibliográfiai kötet 2442 (!) saját, önálló tételt tartalmaz (ld. *Voigt Vilmos könyvészete* 1–2. Szerk. Keményfi Róbert. Néprajzi Tanszék, Debrecen. 2010, 2015). Több mint 500 tanulmánya és cikke jelent meg külföldön, különböző nyelveken. Számos egyetemi tankönyv és kézikönyv szerkesztője és szerzője. Több éven keresztül az Internationale Volkskundliche Bibliographie szerkesztőbizottságának magyar tagja volt.

Voigt professzor úr óriási munkásságának jelentékeny része foglalkozik nyelvrokonaink hitvilágával, folklórjával, szemiotikájával. Ezek közül itt csak a finn(ugor) vonatkozású köteteit említjük meg: *Menin puutarhaani. Valikoima unkarilaisia kansanrunoja 1500-luvulta 1900-luvulle* [Mentem a kertembe. Magyar népköltési gyűjtemény, 16–20. század]. Helsinki, 1990; *60 kaunista unkarilaista kansanlaulua* [Hatvan szép magyar népdal]. Szombathely, 1992; *Irodalom és nép Északon: a balti finn népek folklórja mint az európai folklór része.* Budapest, 1997; *Europäische Linien: Studien zur Finnugristik, Folkloristik und Semiotik.* Budapest. 2005.

Terepmunkát és kutatást végzett több európai, afrikai, amerikai és ázsiai országban. Vendégelőadó volt számos egyetemen (Helsinki, Turku, Tartu,

London, Berkeley, Nashville, Berlin, Hamburg, Marburg, Innsbruck, Szófia, Újvidék, Kolozsvár). Az utóbbi években is ad még órákat, és részt vesz hazai és a nemzetközi doktori programokban.

Voigt Vilmos úgy vált kiemelkedő kutatójává a magyar – és a finnugor – néprajztudománynak, hogy hazája kultúráját közvetítette mindenkor Európa felé, ill. a kontinens tradicionális műveltségét értelmező nemzetközi írásokat ismertette meg a magyar szakmai közösséggel.

KEMÉNYFI RÓBERT